

19 martie 2020

COVID-19 Știri Legislative

În acest număr:

1. Impactul asupra executării contractelor

Care sunt efectele și implicațiile juridice ale epidemiei COVID-19 asupra contractelor în derulare?

Situația generată de răspândirea COVID-19 poate escalada până acolo încât să poată fi calificată, de la caz la caz, ca forță majoră (i.e. eveniment extern, imprevizibil, absolut invincibil și inevitabil, care afectează contractele aflate în curs de executare).

Prin clauzele contractului, părțile pot extinde, sau, dimpotrivă, diminua sfera evenimentelor considerate forță majoră.

În funcție de starea de fapt concretă, pot avea efect exonerator de răspundere chiar și împrejurările care, fără să fie nici total imprevizibile, nici total invincibile, constituie, totuși, obstacole reale în executarea obligațiilor contractuale, fără culpa părților contractante, cum ar fi anumite măsuri restrictive luate de organele de stat competente (de exemplu, o restricționare a transporturilor).

Forța majoră

1. Forța majoră este reprezentată de epidemia COVID-19 sau de măsurile restrictive impuse ca urmare a acesteia?

Epidemia nu determină, *per se*, existența unui caz de forță majoră.

În schimb, măsurile restrictive impuse ca urmare a răspândirii epidemiei, precum carantina, închiderea frontierelor, suspendarea activității școlilor, restaurantelor etc., pot întruni elementele constitutive ale unei forțe majore.

În analiza de la caz la caz, trebuie ținut cont de o serie de factori, cum ar fi: legea aplicabilă contractului, clauzele contractuale, locul executării contractului, consecințele concrete ale epidemiei și măsurilor restrictive și cine a instituit, în concret, asemenea măsuri etc. Recomandăm analiza prevederilor contractuale pentru a se determina dacă o anumită măsură guvernamentală sau de altă natură este sau nu exclusă de la aplicarea regulilor privind forța majoră; aceasta, întrucât anumite contracte (în special reglementate de legislația engleză) definesc foarte detaliat ce înseamnă

forța majoră și ce evenimente sunt excluse din sfera ei de aplicare (cum ar fi așa-numitele „acts of the government”).

2. Invocarea forței majore este influențată de adoptarea Decretului Prezidențial sau de alte acte normative emise ca urmare a instituirii stării de urgență?

Prin Decretul Președintelui României privind instituirea stării de urgență pe teritoriul României, datat 16 martie 2020 („Decretul Prezidențial”), se iau, pe de o parte, o serie de măsuri restrictive de imediată aplicare și, pe de altă parte, se creează premisele luării, pe viitor, a altor măsuri restrictive. Starea de urgență a fost instituită pentru o perioadă de 30 de zile, începând cu 16 martie 2020.

Dintre măsurile de imediată aplicare adoptate prin Decretul Prezidențial, amintim suspendarea cursurilor în toate unitățile și instituțiile de învățământ pe durata stării de urgență. Această restricție a intrat în vigoare și produce efecte juridice, putând întruni elementele constitutive ale forței majore, după caz.

Printre măsurile de primă urgență cu aplicabilitate graduală se numără și:

- Izolarea și plasarea în carantină a persoanelor provenite din zonele de risc, precum și a celor care iau contact cu acestea; măsuri de carantină asupra unor clădiri, localități sau zone geografice;
- Închiderea graduală a punctelor de trecere a frontierei de stat;
- Limitarea sau interzicerea circulației vehiculelor sau a persoanelor în/spre anumite zone ori între anumite ore, precum și ieșirea din zonele respective;
- Interzicerea graduală a circulației rutiere, feroviare, maritime, fluviale sau aeriene pe diferite rute și a metroului;
- Închiderea temporară a unor restaurante, hoteluri, cafenele, cluburi, cazinouri, sedii ale asociațiilor și ale altor localuri publice.

Mai departe, în contextul Ordonanței Militare nr. 1 din 17 martie 2020 privind unele măsuri de primă urgență care privesc aglomerările de persoane și circulația transfrontalieră a unor bunuri¹, **deja s-au adoptat o serie de măsuri de imediată aplicare**, printre care următoarele:

- Suspendarea activității de servire și consum al produselor alimentare și băuturilor alcoolice și nealcoolice, organizată de restaurante, hoteluri, cafenele sau alte localuri publice, în spațiile destinate acestui scop din interiorul sau exteriorul locației;
- Totuși, este permisă organizarea, de către aceste entități, a activităților de comercializare a produselor alimentare și băuturilor alcoolice și nealcoolice, care nu presupun rămânerea clienților în spațiile destinate acestui scop, precum cele de tip „drive-in”, „room-service” sau livrare la client;

¹ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 219/18.III.2020.

- Suspendarea tuturor activităților culturale, științifice, artistice, religioase, sportive, de divertisment sau jocuri de noroc, de tratament balnear și de îngrijire personală, realizate în spații închise;
- Interzicerea organizării sau desfășurării oricărui eveniment care presupune participarea a peste 100 de persoane, în spații deschise;
- Suspendarea tuturor zborurilor efectuate de operatori economici aeriени spre Spania și din Spania către România, pentru toate aeroporturile din România, pentru o perioadă de 14 zile. Măsura se aplică începând cu data de 18 martie 2020, ora 18.00, ora României etc.

lată, așadar, un exemplu concret de act normativ care, pe măsură ce fiecare restricție în parte este sau devine aplicabilă, produce efecte juridice care pot întruni elementele constitutive ale forței majore în relațiile dintre semnatarii unui contract.

Astfel de măsuri restrictive vor mai putea fi luate în viitor de autorități publice precum Ministerul Afacerilor Interne și prim-ministrul.

În funcție de necesitatea concretă și pe măsură ce anumite restricții vor deveni aplicabile, vom reveni ulterior cu informații.

3. Care este poziția autorităților în legătură cu forța majoră în contextul epidemiei de COVID-19?

La cerere, Camera de Comerț și Industrie a României („CCIR”) avizează existența cazurilor de forță majoră, contra unui tarif de 500 euro². Solicitarea de avizare a forței majore reprezentate de epidemia actuală va cuprinde pe lângă orice alte documente utile în susținerea cererii³:

- Contractul afectat de evenimentul de forță majoră, cuprinzând clauza de forță majoră;
- Prezentarea faptică detaliată a epidemiei și a măsurilor restrictive care au fost luate în concret de către autoritățile competente (inclusiv cele care rezultă din Decretul Prezidențial);
- Prezentarea consecințelor în relația cu partenerul contractual;
- Atestări de la organele, autoritățile și instituțiile abilitate, de la caz la caz (altele decât CCIR), privind existența și efectele evenimentului invocat, localizarea acestuia, momentul începerii și încetării evenimentului;
- Prezentarea consecințelor în relația cu partenerul contractual;
- Notificări adresate partenerului contractual în legătură cu apariția evenimentului invocat;

² <https://ccir.ro/servicii/avizarea-existentei-cazului-de-forta-majora/>.

³ Potrivit regulilor CCIR.

- Înscrieri din care să reiasă legătura de cauzalitate dintre evenimentul de forță majoră invocat și imposibilitatea îndeplinirii obligațiilor părții care îl invocă;
- Argumentele juridice potrivit cărora epidemia, împreună cu măsurile restrictive luate de către autoritățile competente, reprezintă forță majoră.

Termenul de soluționare a solicitării de avizare a forței majore este de 15 zile de la data depunerii documentației complete și achitarea tarifului serviciului.

Explicațiile pe care trebuie să le cuprindă solicitarea de avizare a forței majore trebuie să fie cuprinsă, de fapt, în orice situație de invocare a forței majore, inclusiv în notificările adresate partenerilor contractuali.

În comunicatul din 12 martie 2020, CCIR oferă următoarele explicații⁴:

- Pentru a putea aviza existența forței majore, trebuie să existe un contract, care să conțină o clauză de forță majoră;
- Atunci când o clauză de forță majoră este prevăzută în sens mai general - chiar fără să includă epidemiile sau pandemiile, însă prevede orice act sau fapt survenit dincolo de controlul sau voința părților afectate, atunci răspândirea epidemiei sau pandemiei poate fi considerată ca un eveniment de forță majoră și
- Cu toate astea, o clauză de forță majoră insuficient definită, care se referă numai la evenimente naturale, intemperii etc. sau doar menționează sintagma „un eveniment de forță majoră”, ar putea fi considerată ca insuficientă pentru a putea exonera de răspundere.

Cu alte cuvinte, faptul că o clauză de forță majoră acoperă explicit și situația apariției unor epidemii sau pandemii nu este suficient pentru invocarea forței majore. Persoana care încearcă să invoce clauza trebuie să demonstreze că nu poate îndeplini contractul din cauza unor circumstanțe generate de epidemie care sunt dincolo de controlul său. De asemenea, acesta trebuie să demonstreze că nu au putut fi făcute demersuri rezonabile pentru a evita sau a atenua evenimentul sau consecințele acestuia.

4. Ce altă autoritate ar mai putea ajuta partenerii contractuali să dovedească forța majoră, în contextul Decretului Prezidențial?

Potrivit Decretului Prezidențial, Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri eliberează, pe perioada instituirii stării de urgență, operatorilor economici a căror activitate este afectată în contextul epidemiei de COVID-19, certificate de situație de urgență, la cerere și în baza documentelor justificative.

⁴ <https://ccir.ro/2020/03/12/precizari-privind-avizarea-existentei-cazurilor-de-forța-majora-si-influenta-acestora-asupra-executarii-obligațiilor-comercianților-atribuție-legală-ccir-si-camerelor-judetene/>

Decretul Prezidențial nu conține prevederi clare privind procedura de obținere a acestor certificate și nici nu precizează dacă ele pot fi utilizate ca probă a forței majore, dar pare rezonabil să conchidem că ele pot fi utilizate în acest scop.

Guvernul României a elaborat regulile privind acordarea de certificate de situație de urgență (CSU) operatorilor economici a căror activitate este afectată în contextul epidemiei COVID-19. Hotărârea guvernului pe acest subiect, pregătită pentru ședința de guvern din 18 martie 2020, prevede că CSU se eliberează pe baza anumitor documente (spre exemplu, balanța contabilă certificată pe luna în care s-a observat o scădere a încasărilor cu un procent de minim 40% față de perioada similară a anului precedent solicitării sau, dacă nu se observă o scădere cu un procent de minimum 40%, dar operatorul este în dificultate, alte documente justificative).

CSU se vor elibera pentru operatorii economici care au activitatea principală în sectoarele de transport, turism, horeca, organizări de evenimente, publicitate, învățământ privat și activități adiacente, industria confecțiilor, încălțăminte și pielăriei, servicii destinate populației. Comisiile de analiză a cererilor de eliberare a CSU, împreună cu o listă a codurilor CAEN eligibile vor fi stabilite prin ordin al ministrului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri. Potrivit aceleiași hotărâri a guvernului, CSU va fi valabil pe toată perioada anului acordării (așadar, teoretic, până la finalul anului 2020).

Prin intermediul CSU, operatorii economici vor putea beneficia de facilități de natură fiscală (care vor fi acordate, cel mai probabil, în contextul epidemiei). Ca atare, în lipsa CSU, operatorii economici ar putea pierde accesul la astfel de facilități. CSU vor putea fi folosite în renegocierea anumitor contracte sau în orice relație cu alți operatori economici, dar și în relația cu instituțiile financiar-bancare și de leasing sau cu orice alte instituții publice.

Vom reveni cu informații suplimentare pe măsură ce acestea vor deveni disponibile.

5. Avizul de forță majoră are caracter obligatoriu?

Nu. Nici CCIR, nici Camerele județene nu pot și nu au competența de a declara un eveniment ca fiind de forță majoră sau de a interveni în vreun contract, ci doar aceea de a constata existența unei situații de forță majoră ca fapt exonerator de răspundere, din perspectiva efectelor acesteia invocate de către solicitant, în ceea ce privește neexecutarea obligațiilor contractuale. Principiul contradictorialității nu este aplicabil în această procedură.

Este la latitudinea părții care se consideră prejudiciată să ia sau nu în considerare motivele și dovezile (între care și avizul de forță majoră emis de CCIR) prezentate de partenerul contractual în culpă, pentru justificarea neîndeplinirii obligațiilor, ultimul cuvânt avându-l, în caz de neînțelegere, instanța de judecată.

În ceea ce privește condițiile FIDIC (emise de Federația Internațională a Inginerilor Consultanți), utilizate în proiecte de construcții de mare anvergură, implicând de regulă elemente de extraneitate, s-a apreciat că nu este neapărat necesar un certificat emis de Camera de Comerț relevantă (nici chiar

în România) pentru a justifica apariția evenimentului de forță majoră. Forța majoră poate fi dovedită prin alte mijloace de probă.

6. Este obligatorie notificarea partenerului contractual despre cazul de forță majoră?

Partenerul contractual care nu-și poate executa obligațiile trebuie să notifice celuilalt partener contractual existența epidemiei COVID-19 și rezultatul concret al acesteia (e.g. carantina impusă de autorități, închiderea frontierelor, suspendarea anumitor activități precum activitățile de învățământ, restaurantele etc.), care provoacă această imposibilitate de executare.

Dacă notificarea nu ajunge la creditor într-un termen rezonabil din momentul în care debitorul a cunoscut sau trebuia să cunoască imposibilitatea de executare, debitorul răspunde pentru prejudiciul cauzat, prin aceasta, creditorului. În toate cazurile, este obligatoriu să se verifice clauzele contractuale aplicabile situației concrete și să se acționeze în concordanță cu acestea și cu legea.

7. Cine poate invoca forța majoră?

Răspunderea înlăturată despre care vorbește Codul civil aparține părții care invocă imposibilitatea de executare a obligațiilor contractuale, iar *prejudiciul* este cel generat cocontractantului, ca urmare a neexecutării obligației de către partea care invocă forța majoră.

Așadar, forța majoră o invocă doar acea parte contractuală care se regăsește în imposibilitatea de executare, ca urmare a evenimentului de forță majoră.

8. Poate să invoce forța majoră și cocontractantul?

Cocontractantul poate să invoce forța majoră în situația în care evenimentul de forță majoră îl pune și pe el în imposibilitatea de a-și executa obligațiile contractuale.

Dacă, însă, doar o parte este afectată de evenimentul de forță majoră și executarea contractului este afectată *temporar*, cocontractantul va putea fie:

- Să suspende executarea propriilor obligații (o aplicare a excepției de neexecutare), fie
- Să obțină rezoluțiunea contractului, dacă neexecutarea este suficient de importantă, însă fără a putea obține daune-interese.

În ipoteza în care unul dintre partenerii contractuali își execută obligația asumată parțial până la intervenirea forței majore, atunci cealaltă parte poate fi ținută să își execute proporțional obligația asumată.

9. Care sunt efectele forței majore?

Efectele generale ale forței majore, pe care le poate invoca *partenerul contractual afectat de forța majoră*, sunt următoarele:

- Imposibilitatea executării în natură a obligației;

- Suspendarea totală sau parțială a executării obligațiilor contractuale sau încetarea contractului;
- Exonerarea de răspundere pentru consecințele neexecutării. Dacă prejudiciul s-a produs ca urmare a unui complex de împrejurări, printre care și un caz de forță majoră, răspunderea va fi înlăturată numai proporțional cu implicarea acestui eveniment.

Efectele speciale ale forței majore sunt următoarele:

- Desființarea de drept a contractului (*indiferent de manifestarea de voință a cocontractantului - creditor*), dacă imposibilitatea de executare este totală și definitivă și privește o obligație contractuală importantă, chiar din momentul producerii evenimentului fortuit. În acest caz, de regulă, creditorul pus în întârziere preia riscul pieririi fortuite a bunului; sau
- Suspendarea contractului, dacă imposibilitatea de executare este doar temporară, pe care o poate invoca *cocontractantul - creditor*, la alegerea sa; sau
- Rezoluțiunea contractului, ca efect al imposibilității de executare temporare, pe care o poate invoca, de asemenea, *cocontractantul - creditor* (la alegerea sa, alternativ față de suspendarea propriilor obligații). Nu se vor putea obține, însă, daune-interese.

Părțile unui contract pot prevedea, desigur, și alte efecte ale forței majore.

De asemenea, potrivit Decretului Prezidențial, prescripțiile și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar, dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Decretului Prezidențial. Prevederile legale contrare în materie devin inaplicabile.

10. În cazul în care contractul este încheiat în timpul epidemiei, se mai poate invoca forța majoră?

Un caz de forță majoră poate fi invocat cu privire la contracte aflate în curs de executare. Ca atare, dacă părțile încheie contractul la un moment la care evenimentul de forță majoră era deja cunoscut ori existența unui astfel de eveniment devenise deja iminentă, se poate susține că nu mai îndeplinește condiția *imprevizibilității* evenimentului, ceea ce înseamnă, că, pentru contractul respectiv, evenimentul respectiv nu poate fi invocat ca forță majoră.

Previzibilitatea cazului de forță majoră se analizează prin raportare la momentul încheierii contractului.

11. Există contracte în care nu se poate invoca forța majoră?

Ca regulă generală, în orice raport contractual, există un risc contractual normal, pe care părțile și-l asumă. Problema constă în a identifica, la un prim nivel, dacă evenimentul imprevizibil este considerabil, adică a depășit **riscul normal contractual** și, la un al doilea nivel, dacă una dintre părți și-a asumat acest risc considerabil, în unele contracte speculative riscurile putând fi considerate ca inerente. Și de această dată, trebuie verificate prevederile contractuale aplicabile de la caz la caz.

Mai departe, în situația particulară în care obligația asumată are ca obiect **bunuri de gen** (precum alimentele, cerealele, produsele fabricate în serie, combustibilul etc.), se poate susține că debitorul nu poate invoca imposibilitatea fortuită de executare. Aceasta, întrucât se consideră că bunurile de gen nu pier și pot fi înlocuite de altele de aceeași natură. Astfel, dacă obligația contractuală o reprezintă livrarea unor bunuri de gen, simpla invocare a faptului că proveniența acestora este dintr-o zonă de carantină impusă ca urmare a apariției COVID-19 ar putea fi insuficientă pentru a proba forța majoră, întrucât bunurile de gen care trebuie livrate pot fi obținute și din altă parte.

În ceea ce privește obligațiile de plată a unor **sume de bani**, și acestea ar putea fi exceptate de la invocarea cazului de forță majoră, întrucât sumele de bani reprezintă și ele bunuri de gen, *fungibile*. Cu toate acestea, nu este exclus ca evenimentul de forță majoră să afecteze partenerul contractual a cărui prestație caracteristică este de altă natură - de exemplu, o livrare de bunuri pentru care trebuie să primească prețul - cu consecința că debitorul prețului poate suspenda plata (excepție de neexecutare).

12. Poate fi epidemia de COVID-19 un caz de exonerare de răspundere în contractele de împrumut?

În ceea ce privește obligația împrumutatului de a rambursa împrumutul primit, epidemia de COVID-19, respectiv măsurile restrictive impuse ca urmare a răspândirii acesteia ar putea reprezenta un eveniment de forță majoră în măsura în care ar împiedica executarea plății - de exemplu, în cazul defecțiunilor în funcționarea sistemelor de plăți și în lipsa altor metode disponibile de efectuare a plății. De principiu, dificultățile economice cauzate de epidemie nu constituie în sine o cauză de exonerare de răspundere precum forța majoră, care să exonereze debitorul de la restituirea împrumutului.

În schimb, în contractele de împrumut în care debitorul nu și-a asumat riscul schimbării împrejurărilor, iar executarea contractului devine excesiv de oneroasă, acesta ar putea invoca impreviziunea în condițiile menționate mai jos.

La rândul lor, creditorii pot lua în considerare invocarea unui eveniment negativ semnificativ („**material adverse effect**”) pentru a refuza acordarea de noi împrumuturi către debitorii afectați. În anumite situații, contractele prevăd inclusiv dreptul creditorului de a solicita rambursarea anticipată a împrumutului de către debitor atunci când intervine un astfel de eveniment negativ.

Acest tip de clauze se întâlnesc de regulă în contractele de credit bancar și au în vedere diverse aspecte precum efectele asupra situației financiare, operațiunilor sau proprietăților împrumutatului și abilitatea acestuia de a-și îndeplini obligațiile din contract. De exemplu, într-un contract de credit care prevede tragerea împrumutului în mai multe tranșe și condiționează acordarea de noi trageri de lipsa unei schimbări adverse semnificative în situația împrumutatului, intervenția unei astfel de situații care afectează capacitatea acestuia de a rambursa acest împrumut, ar putea justifica refuzul băncii de a acorda un nou împrumut.

Lipsa unor precedente în sistemul de drept românesc îndeamnă creditorii la prudență în utilizarea clauzelor de acest tip, mai ales atunci când împrumutatul continuă să își îndeplinească obligațiile din contract.

Este de așteptat ca părțile la un contract de împrumut să-și analizeze reciproc opțiunile oferite de contract în astfel de situații, inclusiv posibilitatea de a renegocia, reeșalona sau restructura împrumutul.

Impreviziunea

13. Epidemia de COVID-19 poate reprezenta și un caz de impreviziune?

De regulă, dacă executarea contractului a devenit excesiv de oneroasă datorită unei schimbări excepționale a împrejurărilor care ar face vădit injustă obligarea debitorului la executarea obligației, se poate ajunge la adaptarea contractului (renegocierea lui) sau chiar la încetarea acestuia.

Această concluzie se impune cu atât mai mult în cazul contractelor care au ca obiect bunuri de gen fungibile și în cazul obligațiilor de plată a sumelor de bani.

Debitorul trebuie să încerce, într-un termen rezonabil și cu bună-credință, negocierea adaptării rezonabile și echitabile a contractului. În cazul în care negocierea eșuează, instanța de judecată poate să dispună:

- Fie adaptarea contractului, pentru a distribui în mod echitabil între părți pierderile și beneficiile ce rezultă din schimbarea împrejurărilor, în sensul intervenției directe a judecătorului în contract sau în sensul unei intervenții indirecte, adică prin instituirea unei obligații de renegociere în sarcina părților,
- Fie încetarea contractului la momentul și în condițiile pe care le stabilește instanța.

14. Impreviziunea poate fi invocată în orice condiții?

Posibilitatea instanței de a opta între adaptarea și încetarea contractului va exista numai în măsura în care:

- Schimbarea împrejurărilor a intervenit după încheierea contractului;
- Schimbarea împrejurărilor, precum și întinderea acesteia, nu au fost și nici nu puteau fi avute în vedere de către debitor, în mod rezonabil, în momentul încheierii contractului;
- Debitorul nu și-a asumat riscul schimbării împrejurărilor și nici nu putea fi în mod rezonabil considerat că și-ar fi asumat acest risc;
- Astfel cum am precizat și anterior, debitorul a încercat, într-un termen rezonabil și cu bună-credință, negocierea adaptării rezonabile și echitabile a contractului.

15. Care este diferența dintre impreviziune și forța majoră?

Impreviziunea desemnează un eveniment care face ca executarea de către una dintre părțile contractante să devină anormal de oneroasă sau inutilă.

Forța majoră este definită ca un eveniment care împiedică, temporar sau definitiv, executarea contractului.

Ca și în cazul forței majore, părțile pot reglementa, prin clauze contractuale, condițiile impreviziunii, procedura de invocare și efectele acesteia.

16. Ce se întâmplă dacă partenerii contractuali nu se înțeleg cu privire la incidența unui caz de forță majoră sau de impreviziune?

Orice neînțelegere contractuală (inclusiv cu privire la incidența unui caz de forță majoră sau de impreviziune) va putea fi revizuită de instanțele de judecată competente. Cu toate acestea, în contextul epidemiei, Decretului Prezidențial și măsurilor adoptate de diferite autorități competente, activitatea jurisdicțională în România este încetinită, astfel că se poate ajunge la situația în care pretențiile deduse judecătii nu vor primi o soluționare rapidă.

17. Ce trebuie partenerii contractuali să evite?

Partea nu poate invoca forța majoră doar ca pretext pentru a se elibera de executarea unui contract. Nu se poate face abstracție de riscul de a fi obligat, în instanță, la plata de daune-interese, care, de multe ori, depășesc echivalentul valoric al prestației neexecutate.

Însă notificarea cocontractantului despre intervenția unui eveniment real de forță majoră rămâne un imperativ, sub sancțiunea de a răspunde pentru prejudiciul cauzat, prin aceasta, cocontractantului nenotificat.

dan.borbely@tuca.ro

raluca.chelaru@tuca.ro

Editori

Știri Legislative - COVID-19 reprezintă răspunsul nostru în contextul epidemiei de coronavirus din România. Firma noastră a constituit un grup de lucru dedicat gestionării implicațiilor juridice născute în contextul răspândirii COVID-19. Avocați din departamentele de conformare/reglementare, drept societar și comercial, asigurări, dreptul muncii, litigii și arbitraje, insolvență, achiziții publice, protecția datelor cu caracter personal, precum și consultanți specializați în domeniul fiscal și vamal vin în întâmpinarea clienților cu sfaturi și asistență pe subiecte specifice situațiilor de criză economică: restructurări, analiza și (re)negocierea contractelor (inclusiv a celor colective și individuale de muncă), executarea contractelor afectate de forță majoră și impreviziune, deblocarea raporturilor pre-litigioase etc. Pentru a fi la curent cu noutățile în acest domeniu, puteți accesa resursele disponibile la următorul link:

<http://www.tuca.ro/covid-19/>

Dan Borbely
Partner
+4 021 204 88 98
dan.borbely@tuca.ro

Raluca Chelaru
Senior Associate
+4 021 204 88 90
raluca.chelaru@tuca.ro

TUCA ZBARCEA ASOCIATII

Șos. Nicolae Titulescu nr. 4-8
America House, Aripa de Vest, et. 8
Sector 1, 011141, București, România
T + 4 021 204 88 90
F + 4 021 204 88 99
E office@tuca.ro
www.tuca.ro

Acest material informativ are numai un caracter orientativ. Scopul său nu este de a oferi consultanță juridică cu caracter definitiv, care se va solicita conform fiecărei probleme legale în parte. Pentru detalii și clarificări privind oricare dintre subiectele tratate în Buletinul Legislativ, vă rugăm să contactați avocații sus-menționați..